

AZ IOM¹ nemzetközi migrációs szervezet fellépése az EMBERKERESKEDELEM ELLEN

Az IOM – Nemzetközi Migrációs Szervezet 1951-ben alakult. A genfi központú kormányközi szervezet jelenleg 102 tagállamot számlál, és világszerte 165 képvisellel rendelkezik.² Magyarország 1991. óta tagja a szervezetnek. 1992. április 7-én nyílt meg irodája Budapesten.

Az emberkereskedelem szempontjából Magyarország elsődlegesen tranzit, másodlagosan kibocsátó és célország.³ Habár az emberkereskedelemnek számos formája ismert, a Magyarországra, illetve az országon keresztül, elsősorban szexuális kizsákmányolás céljából csempésztett áldozatok többségükben nők és gyerekek. Az Oroszországból, Romániából, Ukrajnából, Moldáviából és Bulgáriából érkezők, mielőtt tovább szállítanák őket Nyugat-Európába, illetve az USA-ba, Magyarországon válnak szexuális kizsákmányolás áldozatává. A magyar lányokat és nőket többnyire Nyugat-Európába csempészik.

Az IOM 1999 októbere és 2000 szeptembere között szervezte első emberkereskedelem elleni információs kampányát Magyarországon. A főként nőkereskedelem elleni program olyan információs kampányt foglalt magába, amely számos tömegkommunikációs és informális csatornán keresztül nyújtott objektív és hiteles tájékoztatást a célcsoport számára. A felhasznált tömegkommunikációs eszközök között szerepeltek poszterek, tájékoztató füzetek, névjegy méretű információs kártyák, ingyenes képeslapok, televíziós és rádiós hirdetések, oktató jellegű és dokumentumfilmek, valamint egy ingyenesen hívható telefonos segélyvonal.

A kampánytevékenységet folyamatos megfigyelés és hatásvizsgálat kísérte a kampány teljes időtartama alatt. Az értékelés általános végkövetkeztetése szerint a kampány jelentős mértékben hozzájárult a nőkereskedelemmel kapcsolatos kérdésekben való tájékozottság növeléséhez a célcsoport körében és

1) International Organisation for Migration

2) 2003. június 13.

3) Juhász, J. (2001). *International Migration in Hungary: Recent trends and developments. Report for the Continuous Reporting System on Migration (SOPEMI) of the OECD.*

Külföldi munkát ígértek?

Külföldre mennél dolgozni?

Mindenáron?!

Ne dőlj be!

...mert megtörténhet, hogy becsapnak és eladnak prostituálnak az ígéretesen hangzó, külföldi munkát kínáló álláshirdetés csapdájával!

Mielőtt jelentkeznél, tájékozódj és kérj felvilágosítást az alábbi ingyenes telefonszámon munkanapokon 14-18 óra között:

06-80-630-125

a köztudatban, valamint a médiában jelentősen nőtt az emberkereskedelemmel foglalkozó cikkek, interjúk száma.

Ezen információs kampány folytatásaként 2000 decemberében indult az emberkereskedelem megelőzését célzó középiskolai oktatási program középiskolai tanárok és oktatók részére. A projekt célja olyan oktatási anyagok létrehozása és terjesztése, amelyek felhívják az érintettek figyelmét az emberkereskedelem veszélyeire, valamint a megelőző intézkedések fontosságára és azok tudatosítására.

Egy speciálisan kifejlesztett oktatás-technikai modul segítségével a tanárokat arra készítettük fel, hogy rámutassanak az emberkereskedelem potenciális veszélyeire, információt adjanak a rendelkezésre álló intézményes megelőző mechanizmusokról.

A program pozitív eredménye, hogy az emberkereskedelem elleni küzdelmet tananyagként illesztettük be a jövő szociális munkásainak egyetemi képzési tanrendjébe, valamint a középiskolákban dolgozó nővérek tanmenetébe.

2004 áprilisa és augusztusa között a Migrációs Információs Centrum elnevezésű program keretén belül folytatódik a „Ne dőlj be” információs kampány a fiatal magyar nők és az emberkereskedelem által veszélyeztetett fiatalok figyelmének felkeltése érdekében. A program célkitűzése, hogy megelőzze a Magyarországról kiinduló, a Magyarországra irányuló, illetve az országon keresztül történő emberkereskedelmet.

A MIC szemináriumokat szervez középiskolákban, gyermekotthonokban, javító-nevelő intézetekben és tájékoztatja a célcsoportot az emberkereskedelem veszélyeiről.

A Centrum ezenkívül információs füzeteket, szórólapokat, posztereket, képreghény füzeteket, ingyenes képeslapokat terjeszt, és újsághirdetéseket tesz közzé, valamint internetes honlapot üzemeltet.

Az IOM, együttműködve a magyarországi emberkereskedelem ellen folyta-

tott harcban is részt vevő NaNE Egyesülettel, ingyenes információs vonalat üzemeltet. A NaNE munkatársai az IOM felkérésére biztonsági információval szolgál az érdeklődőknek a külföldi munkavállalással kapcsolatban, munkanapokon 14–18 óra között.

Az IOM emberkereskedelem elleni küzdelme az áldozatok egészségügyi ellátására is kiterjed. Ennek érdekében az IOM, az Amerikai Egyesült Államok Nagykövetsége és a United States Agency for International Development (USAID) anyagi és szakmai támogatásával, 2003. március 19–21 között regionális konferenciát szervezett Budapesten, az „Emberkereskedelem és Közegészségügy” címmel.

A konferencia résztvevői megállapították, hogy lényegesen több figyelmet igényel az emberkereskedelemmel kapcsolatos egészségügyi és közegészségügyi problémák kezelése, valamint annak szükségessége, hogy az áldozatok számára biztosítsák az ellátáshoz való hozzáférést.

Az ellátásnak meg kell felelnie a nemzetközi alapkövetelményeknek minden szakterületen. Az alapellátás minimuma regionális egyeztetés alapján kerül kialakításra. A konferencia tanulságait a Budapesti Nyilatkozatban foglaltuk össze. Ezt a régió kilenc országának egészségügyi miniszterei is elfogadták.

A konferencia határozatainak gyakorlati megvalósításában az IOM rövid időn belül jelentős eredményeket ért el „Mentálhigiéné és emberkereskedelem” című projektjén keresztül. A projekt a mentálhigiéné ellátás alapkritériumainak és az ehhez kapcsolódó szakmai képzésnek a kidolgozására irányul. A projektet az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériumának égisze alatt működő Néppességi, Menekültügyi és Migrációs Iroda (Bureau for Population, Refugees and Migration) megbízásából az IOM budapesti regionális képviselője működteti. A program célja, hogy az emberkereskedelem áldozatai számára kidol-

gozzák a mentálhigiéné ellátás és pszichoszociális tanácsadás alapvető szakmai elvárásait.

Az ellátási normatíva és a képzési program kialakítása az e célra alapított szakértői csoport feladata. Ők azok, akik egy tanácskozási sorozat fázisai során kifejlesztik a végleges tanmenetet. A csoport tagjai kormányzati és nem kormányzati intézményeket, egyetemi tanszékeket, nemzetközi és civil szervezeteket egyaránt képviselnek.

A program első szakasza az oktatóképzés módszertanára épül. Az oktatóképzés tananyaga az emberkereskedelemhez kapcsolódó speciális mentálhigiéné problémák köre és kezelési módjuk, fő célja pedig a közfigyelem felkeltése, a szaktudás elmélyítése és átadása, különös tekintettel az emberkereskedelem áldozatainak szükségleteire, rehabilitációjuk, társadalomba való visszailleszkedésük elősegítésére.

A program második szakaszában a frissen képzett oktatók saját országukban adják át tapasztalataikat az áldozatsegítő programok hazai szakembereinek.

IOM Nemzetközi Migrációs Szervezet, Budapest

**Ingyenes információs vonal:
06-80-630-125**

**További információért
látogassa meg honlapunkat:
www.iom.hu/mic.**